

**INSTRUCȚIUNI PRIVIND COMPLETAREA
DOCUMENTAȚIEI RECENSĂMÎNTULUI
GENERAL AGRICOL din 2011**

Cerințele față de completarea documentației de recensământ

Formularele chestionarelor de recensământ sînt documente care vor fi prelucrate electronic (scanate), deaceia se cere atenție și acuratețe la completarea lor, respectîndu-se următoarele reguli:

Formularele se completează folosindu-se pix cu gel de culoare **albastră** sau **neagră**.
Este interzisă utilizarea culorii «roșu» la completarea formularului.

Formularul conține cîmpuri de date, prevăzute cu căsuțe, în care se completează cifre și caractere, sau se marchează cu „X” o singură dată (în cazul în care pe formularul de înregistrare este mențiunea „se acceptă o singură variantă de răspuns”) sau de mai multe ori (în cazul în care pe formularul de înregistrare este mențiunea „se acceptă variante multiple de răspuns”).

Căsuțele se completează citeț, astfel încît caracterul (cifra) înscris(ă) să nu depășească liniile delimitatoare ale acestora.

Nu se admit ștersături sau corecturi ale datelor completate în căsuțe. Formularele, în această situație, vor fi înlocuite cu altele completate corect.

Cîmpurile alfa numerice, de tip caracter (nume, adresă etc.) **se aliniază obligatoriu la stînga**, cu spațiere între elementele înscrise.

Cîmpurile numerice **se aliniază obligatoriu la dreapta**: pentru suprafețe, efective de animale etc.

Exemplu: pentru animale

Oi fătătoare si mioare

| 19 | 24

La suprafețe, cîmpurile cuprind două părți: hectare și ari, despărțite prin virgulă.

Exemplu: pentru suprafețe

Grîu 01 3,

Pentru fiecare din cele două părți se face alinierea la dreapta (în cazul în care este completată numai partea de hectare, obligatoriu se completează cu “0” căsuțele de ari, după virgulă). Totodată, dacă la partea de ari există numai o cifră, aceasta se înscrie în ultima căsuță, iar cealaltă se va completa obligatoriu cu zero (de exemplu: 5 hectare și 1 ar – se va completa 5, 01, această situație fiind posibilă pînă la 9 ari).

Porumb 05 5,

1. COMPLETAREA FORMULARULUI 1-RGA

Chestionarul (formularul) **1-RGA** – se completează pentru următoarele categorii de exploatații agricole:

- întreprinderile agricole cu și fără personalitate juridică;
- gospodăriile agricole auxiliare ale altor întreprinderi;
- gospodăriile auxiliare ale populației din mediul rural;
- deținătorii de loturi pomicole și legumicole și gospodăriile auxiliare ale populației din mediul urban, care întrunesc cel puțin una din condițiile:
 - dețin terenuri agricole de 10 ari și peste;
 - dețin sere cu suprafața de 1 ar (100 m²) și peste;
 - dețin cel puțin 1 animal de specie: bovină, porcină, ovină, caprină;
 - dețin 20 și peste păsări agricole.

Pe prima pagină a formularului se indică următoarele rechizite, care se completează de către recenzor:

- Codul provizoriu de recenzare;
- Nr. Secției;
- Nr. Sectorului;
- Nr. Mapei (recenzorul nu-l completează);
- Nr. Formularului în cadrul mapei;
- Localitatea de recenzare (codul CUATM completează codificatorul)

CAPITOLUL I. INFORMAȚII GENERALE PRIVIND EXPLOATAȚIA AGRICOLĂ

În cadrul acestui capitol sunt indicate informații generale referitoare la exploatația agricolă (unitatea de observare).

1. LOCALIZAREA ȘI IDENTIFICAREA EXPLOATAȚIEI AGRICOLE

Raionul/ Municipiul/ UTA Găgăuzia/ Satul (comuna)/ orașul/ Localitatea componentă (satul) – se înscrie cu majuscule numele complet, în clar și fără prescurtări.

Denumirea exploatației agricole - Pentru unitățile cu personalitate juridică se înscrie denumirea; pentru cele fără personalitate juridică – numele și prenumele capului exploatației.

Adresa juridică: pentru exploatațiile agricole cu personalitate juridică se înscrie adresa juridică, pentru cele fără personalitate juridică adresa se referă la locul unde exploatația agricolă își desfășoară activitățile agricole.

▪ pentru *localitățile rurale*, unde străzile nu sunt întotdeauna nominalizate, se înscrie doar numărul casei sau al clădirii; dacă nici una din aceste informații nu există, câmpul rămîne necompletat.

Amplasarea terenurilor agricole

În punctul a) se indică numărul satelor (comunelor), orașelor în care sunt amplasate terenurile agricole a întreprinderii în cadrul raionului/municipiului, UTA Găgăuzia.

În punctul b) se indică numărul raioanelor în care sunt amplasate terenurile agricole a întreprinderii în afara raionului/municipiului de reședință, UTA Găgăuzia.

Exploatațiile agricole înregistrate completează codurile CUIÎO și CFP.

2. STATUTUL JURIDIC AL EXPLOATAȚIEI AGRICOLE

Exploatația agricolă, la recensământul general agricol, poate fi:

2.1. Cu personalitate juridică

Se bifează cu indicarea codului FOJ:

Aceștia includ:

a) societate cu răspundere limitată – societate comercială al cărei capital social este divizat în părți sociale conform actului de constituire și ale cărei obligații sînt garantate cu patrimoniul societății. Societatea cu răspundere limitată poate fi constituită de una sau de mai multe persoane;

b) cooperativă agricolă de producție – întreprindere înființată de cinci sau mai multe persoane fizice în scopul desfășurării în comun a activității de producție și a altor activități economice, bazate preponderent pe munca personală a membrilor ei și pe cooperarea cotelor de participare la capitalul acesteia;

c) societate pe acțiuni – societate comercială al cărei capital social este divizat în acțiuni și ale cărei obligații sînt garantate cu patrimoniul societății. Societatea pe acțiuni poate fi constituită de una sau de mai multe persoane;

d) întreprindere de stat – se fondează și se dotează de către Guvern sau de alte organe abilitate prin lege (instituții de cercetări științifice, stațiuni didactice, instituții de învățămînt, orfeline, etc.);

e) alte tipuri – unități cu personalitate juridică, care se află sub administrarea așezămintelor religioase (mănăstiri, biserici, etc.), alte organizații neguvernamentale (fundații, instituții, asociații non-profit, etc.), alte întreprinderi și organizații cu activitate de bază neagrícola, care desfășoară activitate agricolă.

2.2. Fără personalitate juridică

Gospodăria țărănească (de fermier) este o întreprindere individuală, bazată pe proprietate privată asupra terenurilor agricole și asupra altor bunuri, pe munca personală a membrilor unei familii (membri ai gospodăriei țărănești), avînd ca scop obținerea de produse agricole, prelucrarea lor primară, comercializarea cu preponderență a propriei producții agricole.

Întreprindere individuală este întreprinderea care aparține cetățeanului, cu drept de proprietate privată, sau membrilor familiei acestuia, cu drept de proprietate comună.

Aceste exploatații se vor identifica în: a) înregistrat și b) alt tip de gospodărie. Dacă gospodăria țărănească (de fermier) este înregistrată, atunci se va insera **X** în căsuța 02, în cazul cînd gospodăria țărănească (de fermier) este neînregistrată și pentru alte tipuri de gospodării (întreprindere individuală, gospodăria auxiliară a populației, etc.), atunci se va insera **X** în căsuța 03. De asemenea, se va înscrie numărul de deținători funciari în căsuțele adiacente.

3. Se ține EVIDENȚĂ CONTABILĂ a activității desfășurate în cadrul exploatației agricole?

Se va bifa semnul **X** în căsuțele corespunzătoare pentru exploatațiile care țin sau nu evidență contabilă, după caz.

4. CREDITE ȘI SUBVENȚII

Se va pune semnul **X** pentru exploatația care a beneficiat în perioada 1 noiembrie 2009 – 31 octombrie 2010 de:

a) credit bancar căsuța 01

b) subvenții căsuța 02

c) alte tipuri de ajutoare căsuța 03

Se acceptă multiple variante de răspuns, adică se poate completa oricare sau toate căsuțele, după caz.

5. DESTINAȚIA PRODUCȚIEI AGRICOLE ÎN ANUL AGRICOL 2010

Acest punct se completează numai pentru exploatațiile agricole fără personalitate juridică, înscrise la subpunctul 2.2. și se va marca cu "X" în căsuța cu varianta corespunzătoare de răspuns.

Dacă produsele agricole obținute sunt consumate integral de membrii unității de observare, atunci se va marca cu "X" în căsuța 01. În cazul când produsele agricole sunt destinate nu numai pentru consum propriu, dar și pentru vânzare, atunci se va marca cu "X" în căsuța 02.

Dacă majoritatea producției agricole, obținute de unitatea de observare, este destinată vânzării (peste 50%), atunci se va marca cu "X" în căsuța 03 și, invers, dacă peste 50% a fost destinată pentru consum propriu, atunci se va marca cu "X" în căsuța 04.

6. SUPRAFAȚA TERENURILOR EXPLOATAȚIEI AGRICOLE ÎN CADRUL RAIONULUI/MUNICIPIULUI, UTA GĂGĂUZIA ÎN ANUL AGRICOL (1 NOIEMBRIE 2009 – 31 OCTOMBRIE 2010)

Informațiile despre suprafața terenurilor exploatației agricole în cadrul raionului/municipiului, UTA Găgăuzia se referă la anul agricol 2010 (perioada de la 01 noiembrie 2009 până la 31 octombrie 2010) și reflectă situația privind existența și utilizarea terenurilor la sfârșitul campaniei de semănat sub roada anului 2010 (conform stării la 1 iulie a. 2010).

În coloanele 1, 2, 3, și 4 se înscriu suprafețele totale (inclusiv ocupate de construcții, anexe gospodărești, neutilizate, abandonate ș.a), iar în coloana 5 se înscrie suprafețele agricole utilizate ale unității de observare.

În coloana 1, se înregistrează **suprafața totală a terenurilor în câmp, care include** terenurile exploatațiilor agricole cu personalitate juridică, terenurile gospodăriilor țărănești (de fermier care au primit sectoare de teren atribuite în contul cotelor de teren echivalent în conformitate cu art. 12. al Codului Funciar al Republicii Moldova și art. 2 al Legii vizînd introducerea schimbărilor și completărilor în Codul Funciar nr. 173-XIV din 22.10.1998, pe moduri de deținere, **unitatea de măsură: pînă la virgulă în hectare, după virgulă ari.**

În coloana 2, se înregistrează suprafața totală a loturilor pe lângă casă amplasate în intravilanul localităților, atribuite în conformitate cu art. 11 (82) al Codului Funciar al Republicii Moldova, pe moduri de deținere.

În coloana 3, se înregistrează suprafața totală a grădinilor amplasate în extravilanul localităților, atribuite în conformitate cu art. 39 al Codului Funciar al Republicii Moldova, pe moduri de deținere.

În coloana 4 se înregistrează suprafața totală a exploatației agricole (col.1+col.2+col.3), pe moduri de deținere.

În coloana 5, se înregistrează din col. 4 suprafața agricolă utilizată. **Suprafața agricolă utilizată** include terenurile agricole pe care de facto s-a efectuat activitate agricolă în perioada de recensământ și cuprinde terenul arabil utilizat + suprafața sub culturi permanente utilizate + pășuni și fânețe utilizate. (cod 04 col. 5=cod 66 (col. 1+col. 2/100).

În situația în care, la colectarea datelor, persoana intervievată va exprima suprafețele utilizând fracții din unitățile de măsură adoptate, sau alte unități de măsură neconvenționale, recenzorul este obligat să facă transformarea în unitățile de măsură adoptate oficial (ha, ar) și care se regăsesc în formularul de bază. Așadar,

- **1 hectar este egal cu 100 ari,**
- **1 hectar este egal cu 10000 m²,**
- **1 ar este egal cu 100 m²**
- **1 m² este egal cu 1m x 1 m**

Mod de deținere. Se evidențiază următoarele moduri de deținere (de folosință) a terenului:

6.1.1. în proprietate (cod 01) – terenuri, care se află în proprietatea exploatației și care a fost utilizată în cadrul acesteia; **nu cuprinde suprafața dată, sub orice formă** (în parte, în arendă, cu titlu gratuit, etc.).

6.1.2. luat în arendă (cod 02) – suprafața luată de către o exploatație agricolă, în schimbul unei rente prestabilite (în bani, natură sau altă formă) și pentru care a fost încheiat un contract scris sau o înțelegere verbală, pentru o perioadă de timp determinată.

6.1.3. în folosință și alte moduri de deținere (cod 03) – suprafața agricolă primită pentru utilizare cu titlu gratuit, schimb temporar, etc.

6.1.4. TOTAL (cod 04), suprafața totală a exploatației agricole, deținută în anul agricol 2010, conform stării la 1 iulie 2010, se calculează prin însumarea **codurilor 01, 02 și 03** pe fiecare categorie de teren aparte (rub. 1-5).

Totodată, datele *codului 04* coloana 4 **trebuie să fie egală** cu *codul 77 (col. 1+col. 2/100)*, iar *codul 04* coloana 5 **trebuie să fie egală** cu *codul 66 (col.1+col.2/100)*, care cuprinde:

- total teren arabil (cod 40 (col.1+col.2/100))
- total pășuni și fânețe (cod 41 (col.1+col.2/100))
- total culturi permanente (cod 65 (col.1+col.5/100))

6.2. Numărul de parcele în care este divizată suprafața agricolă (cod 05).

Se înscrie numărul de parcele în care este divizată suprafața agricolă a unității de observare.

Parcela reprezintă orice bucată de teren înconjurată de alte suprafețe de teren, apă, drumuri, pădure, etc. și care nu face corp comun cu restul terenului unității de observare.

CAPITOLUL II. MODUL DE UTILIZARE A TERENULUI ÎN ANUL AGRICOL (1 noiembrie 2009 - 31 octombrie 2010)

7. CULTURI SEMĂNATE

Informațiile despre suprafața însămînțată cu culturi agricole se referă la **anul agricol 2010 (01 noiembrie 2009 - 31 octombrie 2010)** și reflectă suprafețele însămînțate precizate sub roada anului 2010.

Suprafețele însămînțate cu culturi agricole sunt suprafețele de teren arabil și suprafețele între rândurile de livezi și vii de facto semănate cu diferite tipuri de culturi agricole în perioada de referință a recensămîntului. În suprafața însămînțată totală, pe grupe și specii de culturi se includ:

- suprafețele semănăturilor de toamnă rămase în vegetație către sfârșitul semănatului culturilor de primăvară (suprafețele compromise a culturilor de toamnă aici nu se includ) și suprafețele ierburilor perene semănate;
- suprafețele însămînțate (plantate) cu culturi agricole de primăvară semănate în anul 2010, atât în teren arabil, cât și între rândurile de livezi și vii;
- suprafețele însămînțate cu culturi de toamnă și primăvară, compromise în perioada de vegetație, dar care nu au fost reînsămînțate;

- semănăturile culturilor premărgătoare pe pășunile și fânețele arate, care se efectuează cu scopul pregătirii solului pentru semănarea ierburilor perene pentru conversare.

Compromise se consideră suprafețele culturilor de toamnă, care au fost reînsămânțate cu culturi de primăvară, precum și cele pierite complet la începutul campaniei de semănat, dar n-au fost reînsămânțate. **Suprafețele rărite nu sunt considerate compromise**. Totodată, este necesar de evidențiat, că drumurile în câmpuri, care nu sunt prevăzute în planurile cadastrale interne, se includ în suprafața însămânțată.

Pentru „**terenurile în câmp**” unitatea de măsură este hectare (pînă la virgulă) și ari (după virgulă), iar „**pentru loturile pe lîngă casă și grădini**” unitatea de măsură este ari (pînă la virgulă) și m² (după virgulă).

În compartimentul „**Culturi semănate**” pentru exploatațiile agricole cu și fără personalitate juridică se înregistrează următoarele grupe de culturi agricole:

7.1. Cereale pentru boabe sunt suprafețele cultivate cu cereale, care se recoltează pentru boabe, indiferent de utilizarea finală a acestora: în alimentația umană, pentru furaje, materie primă pentru industrie etc. (inclusiv pentru producerea de biocombustibil); se mai înregistrează și suprafețele utilizate pentru producția de sămînță. Această grupă cuprinde:

- grîu de toamnă și de primăvară – *total (cod 01)*, este suprafața cultivată cu soiurile de grîu de toamnă și de primăvară,
- secară (*cod 02*), este suprafața cultivată cu secară de toamnă,
- orz de toamnă și de primăvară – *total (cod 03)*, este suprafața cultivată cu orz de toamnă și de primăvară,
- ovăz (*cod 04*), este suprafața cultivată cu ovăz semănate primăvara.
- porumb boabe (*cod 05*), este suprafața cultivată cu porumb pentru boabe, (**exclusiv** suprafețele cultivate cu porumb pentru siloz, masă verde și fînaj sau schimbului destinației culturii, care se vor înregistra distinct în codul 25).
- alte culturi cerealiere (*cod 06*), este suprafața cultivată cu cereale, recoltate la maturitate pentru boabe și care nu se înregistrează în altă parte. Se înregistrează culturile: triticale, mei, hrișcă, sorg pentru boabe, etc.

7.2. Plante leguminoase pentru boabe sunt suprafețele cultivate cu leguminoase uscate recoltate pentru boabe, indiferent de utilizarea finală a acestora: în alimentația umană, ca materie primă pentru industrie, precum și cele utilizate pentru producția de sămânță:

- mazăre boabe (*cod 07*),
- fasole boabe (*cod 08*),
- alte leguminoase pentru boabe (*cod 09*), este suprafața cultivată cu linte, bob, năut boabe, mazărice etc.

7.3. Plante industriale sunt suprafețele cultivate cu plante care necesită prelucrare industrială, înainte de utilizarea finală:

- Tutun (*cod 10*);
- Plante oleaginoase:
 - floarea soarelui (*cod 11*),
 - rapiță de toamnă și primăvară (*cod 12*),
 - soia boabe (*cod 13*),
 - alte plante oleaginoase (*cod 14*).
- Plante medicinale și aromatice (*cod 15*) – suprafața cultivată cu plante destinate utilizării în scop farmaceutic și parfumerie: chimionul, coriandrul, fenicul, levănțica, busuiocul, cimbrul de cultură, etc.
- Alte plante industriale (*cod 16*) – suprafața cultivată cu sorg pentru măhuri, etc.

În această grupă **nu se înregistrează** suprafețele cultivate pentru producția de sămânță.

7.4. Sfecla de zahăr (*cod 17*) este suprafața cultivată cu sfeclă de zahăr pentru producerea zahărului, exclusiv suprafețele cultivate pentru producția de sămânță.

7.5. Cartofi - total (*timpurii, semitimpurii și de toamnă*) (*cod 18*) este suprafața cultivată cu cartofi timpurii, semitimpurii și de toamnă, inclusiv suprafața cultivată pentru producția de sămânță.

7.6. Legume

- varză diferită (*cod 19*),
- tomate (*cod 20*),
- ceapă (*cod 21*),
- alte legume (*cod 22*) este suprafața cultivată cu castraveți, morcov, sfeclă de masă, usturoi, mazăre verde, bostani, dovlecei, ardei grași și iuți, vinete, gogoșari, culturi verzi și alte legume, care n-au fost specificate mai sus.

7.7. Pepeni verzi și galbeni (cod 23) este suprafața cultivată cu pepeni verzi și pepeni galbeni (harbuji și zămoși).

7.8. Rădăcinoase pentru nutreț (cod 24) este suprafața cultivată cu sfecla furajeră, sau alte plante rădăcinoase pentru nutreț.

7.9. Plante de nutreț recoltate verzi cuprinde semănăturile de:

- porumb pentru siloz, masă verde și fînaj (cod 25), mai puțin suprafețele de porumb pentru boabe în urma schimbului destinației, care se va înregistra în codul 05;
- ierburi anuale pentru fîn și masă verde (cod 26);
- ierburi perene pentru fîn și masă verde (cod 27);
- alte plante pentru nutreț (cod 28).

7.10. Plante pentru producerea de semințe și seminceri (cod 29) este suprafața cultivată cu plante industriale pentru semințe și plante de sfeclă de zahăr pentru semințe, plantații-mamă de culturi legumicole bienale, seminceri de culturi legumicole de un an, seminceri de culturi legumicole bienale, ceapă – arpagic, seminceri de culturi bostănoase alimentare, plante mamă rădăcinoase pentru nutreț, semincere de plante rădăcinoase, ierburi de un an și perene pentru semințe.

7.11. Alte culturi în teren arabil (cod 30) este suprafața culturilor, care nu se încadrează în nici o grupă anterioară.

7.12. Suprafața însămînțată totală (cod 31) – suma codurilor 01 +...+30.

7.12.1. din care: Semănăturile între rîndurile de livezi și vii (cod 32)

7.13. Flori și plante ornamentale (cod 33) - se cuprind suprafețele cultivate cu flori și plante ornamentale.

7.14. Culturi în sere și solarii – total (cod 34) este suprafața serelor și solariilor pentru cultivarea legumelor, florilor, răsadului de flori, legume și tutun, precum și alte culturi agricole și ornamentale în teren protejat. *Datele pe codul 34 trebuie să fie egale cu suma codurilor 35+36+37+38:*

Legume (cod 35)

Flori (cod 36)

Răsad (cod 37)

Alte (cod 38)

7.15. Teren arabil în repaus (ogor, rămas neînsămînțat, etc.) (*cod 39*) aici se includ terenurile arabile care au fost numai arate, pregătite pentru însămînțare, dar nu au fost însămînțate și cele care nu au fost reînsămînțate sub roada anului 2010. Tot aici se înscriu și terenurile pe care nu s-a efectuat nici un fel de lucrare, acestea fiind lăsate la odihnă pe toată durata campaniei agricole (terenuri lăsate în pîrloagă). Aceste terenuri **nu trebuie** confundate cu terenurile pe care s-au practicat culturile succesive și cu suprafața agricolă neutilizată.

Terenul arabil în repaus poate fi:

- fără nici o cultură;
- cu vegetație naturală spontană, care poate fi utilizată ca hrană pentru animale;
- însămînțat exclusiv pentru producția de masă verde (pîrloagă verde).

7.16. TOTAL TEREN ARABIL utilizat (*cod 40*) aici se însumează toate suprafețele corespunzătoare culturilor de la codurile (31+33+34+39 - 32). **Terenul arabil** reprezintă suprafețele, care se ară în fiecare an sau la intervale mai mari de timp, conform unui sistem de rotație a culturilor, în scopul cultivării plantelor anuale inclusiv a ierburilor perene.

Terenul arabil mai include: terenul ocupat de sere și solarii, terenul rămas necultivat din cauza inundațiilor, și a altor calamități cu caracter temporar, sau alte cauze și ogorul negru.

Nu se includ în terenul arabil suprafețele semănăturilor între rîndurile de livezi și vii (aceste suprafețe se includ numai în suprafețele însămînțate cu culturi agricole). **Rotația culturilor** reprezintă practica de alternare a culturilor anuale și multianuale, cu excepția speciilor perene (ierburi perene, etc.) după un model planificat sau la rînd, astfel încît culturile aceleiași specii sau familii să nu fie cultivate pe același teren fără întrerupere. În mod normal, culturile se schimbă anual, dar pot fi întîlnite și culturi, care ocupă solul o perioadă de pînă la 5 ani.

8. PĂȘUNI ȘI FÎNEȚE NATURALE (*cod 41*). Terenurile pot fi folosite pentru pășunat și/ sau cosit, iarba cosită fiind însilozată, uscată pe cale naturală (fîn), sau utilizată pentru producerea de energie regenerabilă (biomasă).

Pășuni naturale - terenurile acoperite cu vegetație ierboasă, instalată pe cale naturală sau regenerată prin însămînțare și destinate pășunatului animalelor.

Pășuni naturale pe terenuri accidentate - pășunile permanente cu productivitate scăzută, de obicei aflate pe un sol slab, de exemplu, pe zone deluroase și/ sau înalte, în pantă, nefertilizate, necultivate sau autoînsămânțate.

Fînețe naturale - terenurile acoperite cu vegetație ierboasă, instalată pe cale naturală sau regenerată prin însămânțare și destinate recoltării.

9. CULTURI PERMANENTE

Prevede completarea separată a datelor pe terenuri în câmp (de fermieri) - rub.1-2 și pe loturi de pe lângă casă și grădini - rub. 3-5. **Suprafața și numărul pomilor și butucilor se indică conform stării la 1 iulie 2010.**

9.1. Plantații pomicole (cod 42) - reprezintă totalul prin însumarea datelor de la codul 43 pînă la codul 49 în rubrica respectivă:

Meri (*cod 43*)

Peri (*cod 44*)

Cireși și vișini (*cod 45*)

Piersici și nectarini (*cod 46*)

Pruni (*cod 47*)

Caiși și zarzări (*cod 48*)

Alți pomi fructiferi (*cod 49*) - care nu au fost menționați mai sus

În rub.1 e necesar de indicat suprafața productivă totală (*exclusiv suprafața abandonată*) a culturilor permanente și în rub. 2 suprafața pe rod a acestora.

Pe loturi de pe lângă casă și grădini în rub. 3 se indică numărul pomilor și butucilor total și în rub. 4- numărul pomilor și butucilor pe rod. În rub. 5 se indică suma suprafețelor productive în total pe plantațiile respective (pe rod și tineri).

Desișurile (lăstărișurile) speciilor sîmburoase, etc. nu se iau în considerație.

Dacă la anchetare apar greutăți la determinarea suprafeței pomilor fructiferi, nucilor sau arbuștilor fructiferi, trebuie aproximativ de calculat acest indicator, reieșind din numărul pomilor și butucilor și suprafața efectiv ocupată de ei (prin măsurare sau estimare).

În caz, cînd pe unu și același lot s-a plantat două sau mai multe tipuri de pomi fructiferi, e necesar de calculat suprafața, care revine la fiecare cultură în parte. Suprafața totală se distribuie în conformitate cu numărul pomilor pe fiecare tip și densitatea pomilor la 1 ha.

Dacă butucii arbuștilor fructiferi au fost plantați între rîndurile pomilor în livezi sau pe perimetrul loturilor, mărimea suprafeței sub căpșună, coacăză sau zmeură se stabilește prin măsurarea pe tipuri aparte.

9.2. Plantații nucifere (cod 50)

9.3. Plantații de arbuști fructiferi (cod 51)

9.4 Căpșuni (cod 51)

9.5. Plantații viticole (cod 53) - reprezintă totalul prin însumarea datelor codurilor 54+ 55+58+59+60 în rubrica respectivă (pe terenuri în câmp- rub.1 și 2-suprafețele totale și pe rod, pe loturi pe lângă casă și grădinile- în rub.3 și 4- numărul butucilor total și pe rod, în rub.5 – suprafața totală a plantațiilor viticole).

- *Soiuri europene de masă (cod 54) – destinația cărora este producerea strugurilor de masă;*
- *Soiuri europene pentru vin (cod 55): roșii (cod 56), albe (cod 57) - destinația cărora este producerea strugurilor din care se obțin vinuri de calitate;*
- *Amestec de soiuri europene (cod 58);*
- *Soiuri de hibrizi (cod 59);*
- *Alte soiuri (cod 60) – destinația cărora este producerea strugurilor din care se produc alte vinuri decît cele de calitate;*

La completarea datelor privind numărul pomilor și butucilor pe rod și suprafața lor e necesar de avut în vedere prevederile Regulamentului cu privire la modul de evidență a grupurilor de vîrstă și a intrării pe rod a plantațiilor perene, aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.705 din 20.10.1995:

Termenele intrării depline pe rod a plantațiilor perene (anul de vegetație)

Specia	Portaltoiul cu gradul de creștere	Forma coroanei	Anul intrării depline pe rod		
			cu grad de creștere viguroasă	cu grad de creștere mijlocie	cu grad de creștere slabă
1	2	3	4	5	6
Mărul	viguroasă	plată	8	7	6
		volumetrică	9	8	7
		tip "Spur"	-	-	4

	mijlocie	plată	6	6	6
		volumetrică	7	6	6
		tip "Spur"	-	-	4
	slabă	plată	5	5	5
		volumetrică	6	6	5
Părul	viguroasă	plată	8	7	7
		volumetrică	9	8	8
	slabă	plată	7	6	5
		volumetrică	7	6	6
Gutuiul	slabă	volumetrică	5	5	5
Piersicul	piersic	volumetrică	5	5	5
Caisul	cais	volumetrică	6	6	6
Prunul corcoduș	corcoduș	semiplată	5	5	5
		volumetrică	7	6	6
Vișinul	vișinul turcesc, cireșul	volumetrică	5	5	4
Cireșul	vișinul turcesc, cireșul	volumetrică	7	6	6
Nucul	nucul	volumetrică	9	9	9
Migdalul	migdalul	volumetrică	6	6	6
Coacăzul			3	3	3
Zmeurul			2	2	2
Fragul			2	2	2
Via		de plantă cu tulpină obișnuită	5	5	5
Plantațiile de portaltoi		de plantă cu tulpină obișnuită	5	5	5
		în formă de brațe scurte	4	4	4
Plantațiile de altoi		de plantă cu tulpină obișnuită	5	5	5
		în formă de brațe scurte	4	4	4
Plantațiile de portaltoi pomicol		cu grad de creștere mijlocie	4	4	4
		cu grad de creștere slabă	4	4	4
Plantațiile de dud		în formă de arbuști	4	4	4
		cu tulpină obișnuită	7	7	7

Plantațiile multianuale care au intrat pe rod se includ în numărul pomilor și butucilor și suprafața indiferent de aceea a fost obținută sau nu roadă în anul de referință.

9.6. Pepiniere total (cod 61) = pepiniere pomicole (cod 62) + pepiniere viticole (cod 63)
 rub.1. În cazul când pe loturile pe lângă casă sunt pepiniere pomicole sau viticole – suprafața lor se indică în rub.5 ;

Pepiniere pomicele (cod 62) - reprezintă suprafețele utilizate pentru producerea materialului săditor pomicol, în vederea înființării livezilor de pomi fructiferi;

Pepinierele viticole (cod 63) - reprezintă suprafețele utilizate pentru producerea materialului de înmulțire a viței de vie, adică a materialului săditor viticol (inclusiv plantație-mamă altoi, plantație-mamă portaltoi, școala de vițe altoite și plantațiile port-altoi).

9.7. Alte culturi permanente (cod 64) - se includ plantații de dud, ș.a.

9.8. CULTURI PERMANENTE TOTAL - reprezintă totalul suprafețelor menționate în rub.1, 2 și 5 în toate subcapitolele : **codul 65 este egal cu suma codurilor 42+ 50 + 51+ 52+ 53+ 61+ 64.**

Suprafața totală a plantațiilor permanente abandonate se indică în subcapitolul 11 codul 70 separat pe terenurile în câmp și loturile pe lângă casă și grădini și reprezintă suma codurilor 71+72+73.

10. SUPRAFAȚA AGRICOLĂ UTILIZATĂ (cod 66).

Informațiile despre suprafața agricolă utilizată se referă la **anul agricol 2010 (01 noiembrie 2009 - 31 octombrie 2010)** și reflectă situația privind utilizarea terenurilor sub roada anului 2010.

Suprafața agricolă utilizată (a terenurilor în câmp, loturi pe lângă casă și grădini) este formată din: teren arabil, culturi permanente, pășuni și fânețe utilizate în cadrul exploatației agricole, indiferent de modul lor de deținere.

Suprafața agricolă utilizată cuprinde atât suprafețele care au produs o recoltă în anul agricol mai sus menționat, cât și suprafețele care nu sunt încă în producție (de exemplu: plantații viticole și livezi tinere). Se includ și suprafețele, care nu au putut fi recoltate datorită calamităților naturale și/ sau altor cauze, precum și teren arabil în repaus.

Suprafața agricolă utilizată, deținută de către o autoritate publică (primărie, parohie etc.), asupra căreia una sau mai multe exploatații agricole are/au drept de folosință (în comun), este raportată de către autoritatea publică respectivă (de exemplu: pășuni naturale de utilizare în comun se raportează de către primărie).

Datele vizînd suprafața agricolă utilizată separat pe terenurile în câmp și pe loturile pe lângă casă și grădini trebuie să fie egale cu suma următoarelor coduri:

codul 66 col 1= codul 40 col.1+ codul 41 col.1+ codul 65 col.1

codul 66 col 2= codul 40 col.2+ codul 41 col.2+ codul 65 col.5

11. ALTE TERENURI - TOTAL (*cod 67*) este egal cu suma codurilor 68+74+75+76.

11.1. Teren agricol neutilizat (abandonat) (*cod 68*) este suprafața agricolă abandonată care nu a mai fost lucrată în anul de referință al recensământului, nu a mai fost cuprinsă în sistemul de rotație a culturilor și nu este menținută în bune condiții agricole și de mediu. Acest teren poate fi din nou cultivat, utilizând resursele disponibile ale exploatației agricole.

Teren arabil neutilizat (abandonat) (cod 69)

Culturi permenente abandonate (cod 70), din care specificate pe:

- plantații pomicole (*cod 71*)
- nucifere (*cod 72*)
- plantații viticole (*cod 73*)

11.2. Suprafața împădurită (*cod 74*). La ele se referă suprafețele acoperite cu păduri naturale sau plantate, situate pe teritoriul gospodăriei și care au valoare reală și potențială din punct de vedere a producerii lemnului, cherestelei și altor produse forestiere sau utilizate în calitate de protecție. În această categorie e necesar de inclus și pepinierele forestiere. Rînduri de arbori, fâșii de protecție și grupe mici de arbori și alte specii de vegetație forestieră trebuie incluse în categoria suprafețelor împădurite.

11.3. Teren sub construcții, curți, drumuri, cariere etc. (*cod 75*) - toate acele părți din suprafața totală care aparțin exploatației agricole și care nu constituie nici suprafață agricolă utilizată, nici suprafață agricolă neutilizată și nici suprafață împădurită.

Se înregistrează **în mod special** suprafețele ocupate cu clădiri, case, curți, anexe gospodărești (beciuri, grajduri, hambare, încăperi pentru păsări ș.a.).

11.4. Alte terenuri (teren pietros, cariere, iazuri, heleștee etc.) (*cod 76*) sunt toate alte terenuri care nu pot fi atribuite la nici o categorie de teren menționate mai sus.

12. SUPRAFAȚA TOTALĂ A EXPLOATAȚIEI AGRICOLE (*cod 77*) este egală codul 66+codul 67, respectiv pe categorii de terenuri (rub. 1 și 2). În suprafața totală a exploatației agricole nu se includ suprafețele ocupate de culturi agricole succesive, ciupercării, care sunt înregistrate separat.

13. CULTURI SUCCESIVE (*cod 78*). La acest punct se înscriu suprafețele însămânțate succesiv, cu una sau mai multe culturi diferite. După recoltarea culturii de bază, se plantează o altă cultură, în vederea obținerii unei a doua recolte, în același an. Suprafața pe care s-au practicat culturi succesive **nu trebuie înregistrată dublu**. Suprafața acoperită de cultura considerată principală va fi înregistrată la Capitolul II, punctul 7, „**Culturi semănate**”, iar suprafața acoperită de o cultură succesivă secundară va fi inclusă separat (*cod 78*).

14. CIUPERCĂRII (*cod 79*). La acest punct se înscriu suprafețele cultivate cu ciuperci, în spații special amenajate, în subsoluri și/sau beciuri. Suprafața este exprimată în metri pătrați și reprezintă suma suprafețelor special amenajate (lăzi, saci sau suprafețe similare), care au fost folosite cel puțin o dată în cele 12 luni ale perioadei de referință. Această suprafață, chiar dacă a fost folosită de mai multe ori, în cursul celor 12 luni ale perioadei de referință, se va înregistra o singură dată.

15. METODE DE CULTIVARE A SOLULUI. Se specifică următoarele metode de cultivare a solului:

Arătură convențională cu răsturnarea brazdei (*cod 80*), metoda care implică arătura prin răsturnarea brazdei, ca operație agricolă primară efectuată cu plugul, urmată de discuire cu grapa cu discuri.

Lucrare conservativă a solului (fără răsturnarea brazdei) (*cod 81*) metode de cultivare a solului cu lăsarea resturilor vegetale pe suprafața acestuia, pentru controlul eroziunii și conservarea umidității în sol, lucrată fără răsturnarea brazdei (discuirea miriștilor). Lucrările de conservare pot include următoarele sisteme:

Fără arătură (cod 82) – pe terenul arabil nu se aplică nici o arătură sau lucrare de mobilizare superficială a stratului arabil, între recoltatul culturii premărgătoare și semănatul culturii următoare, în asolament.

CAPITOLUL III. EFECTIVE DE ANIMALE (*la 1 martie 2011*)

Se înregistrează efectivele de animale domestice pentru producție, reproducere, îngrășare/vînzare, de muncă, existente conform stării la 1 martie 2011.

În coloana 1, se înregistrează animalele, care aparțin exploatațiilor agricole cu personalitate juridică, precum și gospodăriilor țărănești (de fermier), care au la balanță animale.

În coloana 2, se înregistrează animalele care se află în gospodăriile casnice ale cetățenilor.

Prin animale existente se înțeleg atât animalele prezente la sediul exploatației agricole, cât și cele aflate în afara localităților.

Animalele, vândute întreprinderilor de achiziționare pe alte căi de vânzare, de asemenea date în arendă, sacrificate sau pierite după data de 1 martie anul 2011 trebuie să fie înscrise în efectivul de animale existent la 1 martie.

Animalele născute și primite prin alte intrări după data de 1 martie anul 2011 nu se înregistrează.

În cazul în care animalele aparțin la doi sau mai mulți proprietari, se vor înregistra la exploatația agricolă în care s-au aflat la 1 martie 2011.

16. BOVINE - TOTAL (cod 01) - se înscrie suma codurilor (02+05+08).

Efectivul bovinelor, defalcat pe categorii de vîrstă, sex și categorii de utilizare se înregistrează după cum urmează:

16.1. Bovine sub 1 an (cod 02) este egal cu suma codurilor (03+04):

masculi (cod 03)

femele (cod 04)

16.2. Bovine între 1 an și 2 ani (cod 05) este egal cu suma codurilor (06+07):

masculi (cod 06) - tineretul bovin, pentru creștere și îngrășare, sacrificare după ajungerea greutateii de sacrificare.

femele (cod 07) - pentru reproducere, care se află în perioada de creștere și dezvoltare, precum și în perioada de montă, până la stabilirea gestației.

16.3. Bovine de 2 ani și peste (cod 08) este egal cu suma codurilor(09+10):

masculi (cod 09) - tineretul mascul peste 2 ani și este destinat pentru creștere și îngrășare, sacrificare, inclusiv taurii de reproducție.

femele (cod 10) este egal cu suma codurilor(11+12+13)

- vaci pentru lapte (cod 11) - se înscriu vacile destinate pentru producția de lapte
- junici gestante (cod 12) - femelele care nu au avut nici o fătare și la momentul înregistrării, sunt diagnosticate ca gestante

- altele (cod 13) - tineretul femel în vârstă de peste 2 ani destinat creșterii și îngrășării în vederea sacrificării, vacile la îngrășare, precum și cele care se folosesc numai pentru muncă, femelele împerecheate și însămînțate artificial, care la momentul înregistrării, nu sunt diagnosticate ca gestante

17. PORCINE - total (cod 14) - se înscrie suma codurilor (15+16+17)

Scroafe și scrofițe pentru reproducere (cod 15) - scroafele de reproducere, indiferent de starea lor fiziologică, tineretul femel de 50 kg și peste, destinat reproducerii, precum și scrofițele montate și gestante pînă la fătare; sunt excluse scroafele selectate.

Purcei pînă la 20 kg (cod 16) – purceii fâțați, masculi și femele, aflați în maternitate, precum și tineretul aflat în creștere.

Alte porcine (cod 17) - vierii reproducători în activitate, precum și tineretul mascul de peste 50 kg, în perioada de testare și de calificare pentru pepinieri; tineretul porcin femel și mascul între 20 kg și 50 kg destinat îngrășării, porcii la îngrășat, cu greutatea de peste 50 kg, precum și vierii reformați, castrați, scroafele reformate pentru recondiționare – îngrășare; alte porcine care nu au fost menționate mai sus

18. OVINE - total (cod 18) este egal cu suma codurilor(19+20)

Oi fătătoare și mioare montate (cod 19) – femelele care au fătat cel puțin o dată, indiferent de vîrstă, precum și tineretul femel ovin destinat reproducerii, care a fost montat.

Alte ovine (cod 20) - tineretul ovin (tineret femel și mascul sub 3 luni, ovine puse la îngrășat, inclusiv berbecii reformați), precum și masculii folosiți efectiv la montă (artificială și naturală).

19. CAPRINE - total (cod 21) este egal cu suma codurilor(22+23)

Capre și tineret femel montat (cod 22) – femelele care au fătat cel puțin o dată, precum și tineretul femel mai mare de 1 an destinat reproducerii.

Alte caprine (cod 23) - masculii reproducători, tineretul caprin (tineret femel și mascul sub 3 luni) și caprinele la îngrășat (indiferent de vîrstă).

20. CABALINE – total (cod 24) este egal cu suma codurilor(25+26)

Iepe de 3 ani și peste (cod 25) – iepele de reproducere, inclusiv cele aflate în herghelii și pentru muncă.

Alte cabaline (cod 26) - armăsarii reproducători și de muncă, tineret pînă la 3 ani, alte cabaline. Caii de călărie și caii de curse, folosiți pentru divertisment, nu sunt înregistrați.

21. PĂSĂRI – total (cod 27) este egal cu suma codurilor(28+...+ 33)

Pui, găini și cocoși pentru carne (cod 28) – puii de găină, puicuțele de peste 24 de săptămîni și cocoșii, indiferent de rasă, destinați producției de carne.

Găini pentru ouă (cod 29) – puicuțele de peste 24 de săptămîni, care au început ouatul și găinile ouătoare, indiferent de rasă.

Gîște (cod 30) - totalul efectivului acestei specii.

Rațe (cod 31) - totalul efectivului acestei specii.

Curci (cod 32) – totalul efectivului acestei specii.

Alte păsări (cod 33) – se înregistrează păsările care nu au fost menționate în altă parte (prepelețe, struți , fazani și etc.).

22. IEPURI DE CASĂ - total (cod 34) este egal cu suma codurilor(35+36). Toți iepurii, indiferent de vîrstă și sex, din rasele pentru carne și blană, crescuți în exploatația agricolă.

Femele pentru reproducere (cod 35) - numai femelele care au avut minim o fătare

Alți iepuri (cod 36)

23. FAMILII DE ALBINE, NUMĂR (cod 37). Numărul de familii de albine, destinate producției de miere.

24. ANIMALE DE BLANĂ –total (cod 38) este egal cu suma codurilor(39+40). Nutrii, nurci, vulpi crescute pentru reproducere și comercializare.

Nutrii (cod 39)

Alte animale de blană (cod 40)

25. ALTE SPECII DE ANIMALE (cod 41) – se înscriu animale agricole care n-au fost indicate în capitolul dat (măgari și catari, indiferent de vîrstă și sex, și etc.).

CAPITOLUL IV. CONSTRUCȚII AGRICOLE, MIJLOACE TEHNICE ȘI ECHIPAMENT

26. CONSTRUCȚII AGRICOLE LA 1 MARTIE 2011

În rubrica 2 se reflectă capacitatea potențială a tuturor construcțiilor agricole, mijloacelor tehnice de producție și echipamentului, care sunt în gospodărie, luate în arendă sau altele utilizate de gospodărie.

Grajduri pentru bovine (cod 01)

Grajduri pentru cabaline (cod 02)

Adăposturi pentru porcine (cod 03)

Saivane / adăposturi pentru ovine și caprine (cod 04)

Adăposturi amenajate pentru păsări (cod 05)

Pe codurile 01 - 05 - se înscriu datele vizînd existența locurilor pentru întreținerea bovinelor, cabalinelor, porcinelor, ovinelor, caprinelor și păsărilor.

Magazii, hambare pentru cereale (cod 06)

Spații frigorifice (cod 07)

Alte încăperi pentru păstrarea produselor vegetale (cod 08)

Pe codurile 06-08 se reflectă capacitatea încăperilor pentru păstrarea și depozitarea: cerealelor, legumelor și cartofilor, fructelor și strugurilor.

Stații de epurare și bazine pentru dejecții (cod 09)

Moară (pentru făină și mălai) (cod 10)

Oloiniță (cod 11)

Pe codurile 10-11 se înscrie productivitatea morilor și a oloinițelor.

Abatoare (cod 12): bovine, porcine etc. (cod 13); păsări (cod 14)

Pe codurile 13-14 se arată numărul posibil de sacrificare a animalelor în abatoarele proprii în decursul unei zile lucrătoare.

Construcții pentru siloz și fînaj (cod 15)

Unități de depozitare a gunoiului de grajd și fermentarea acestuia: dejecții solide (cod 16); dejecții lichide (cod 17); dejecții combinate (cod 18)

27. MAȘINI ȘI ECHIPAMENTE AGRICOLE UTILIZATE

În rubrica 1 se bifează pe codul respectiv în cazul când întreprinderea a utilizat mașini și echipamente agricole nominalizate în anul agricol (1 noiembrie 2009 – 31 octombrie 2010). În rubrica 2 - se reflectă numărul celor utilizate din proprietatea exploatației agricole.

În rubrica 3 se reflectă toate mașinile și echipamentele agricole existente în proprietatea exploatației agricole la 1 martie 2011, din care (rub.4) - cu vechime de 10 ani și peste:

Tractoare de toate tipurile (*cod 19*): pe șenile (*cod 20*); pe roți (*cod 21*)

Minitractoare (*cod 22*)

Autocamioane (*cod 23*)

Combine de toate tipurile și mașini de recoltat (*cod 24*)

Semănători, mașini de plantat (*cod 25*)

Cultivatoare mecanice (*cod 26*)

Pluguri pentru tractoare (*cod 27*)

Mașini și utilaje pentru irigare (*cod 28*)

Mașini și adregate de muls (*cod 29*)

Mașini de hergibizat și executat tratamentul (*cod 30*)

Alte mașini și echipamente agricole (*cod 31*)

28. ECHIPAMENTE FOLOSITE PENTRU PRODUCȚIA DE ENERGIE REGENERABILĂ

Se înregistrează echipamentele utilizate de către exploatația agricolă pentru producerea energiei regenerabile, la data de 1 martie 2011, fie pentru consum propriu, fie pentru vânzare.

Echipamentele situate pe terenul care aparține exploatației agricole sunt excluse dacă fermierul nu este implicat în producerea energiei regenerabile, fie prin participarea sa activă la acest proces, fie prin investiții.

Pentru orice fermier care utilizează astfel de echipamente, răspunsul pozitiv va fi înregistrat, chiar dacă utilizează echipamentele în comun cu alți fermieri.

Nu se înregistrează panourile solare pentru furnizarea apei calde sau sisteme de încălzire a casei, utilizând lemnul tăiat.

Energie eoliană (*cod 32*)

Hidroenergie (*cod 33*)

Energie solară (*cod 34*)

Biomasă (cod 35)

CAPITOLUL V. FORȚA DE MUNCĂ ÎN ANUL AGRICOL (1 noiembrie 2009 - 31 octombrie 2010)

Se înregistrează informații necesare evaluării volumului de muncă aferent **activităților agricole desfășurate** în cadrul exploatației agricole, pentru persoanele care au lucrat în agricultură în perioada 1 noiembrie 2009 – 31 octombrie 2010.

29. PERSOANE CARE AU LUCRAT ÎN AGRICULTURĂ (persoane cu vârsta de 15 ani și peste)

29.1. Conducătorul și alți membri ai exploatației agricole (persoane care participă în activitățile agricole, altele decât cele salariate)

În punctul 29.1 se înscrie informația referitoare la „conducătorul/capul exploatației agricole” (indiferent de faptul este exploatația agricolă persoană juridică sau persoană fizică) și „membrii exploatațiilor agricole” cu personalitate fizică.

In coloana 1 codurile 01 – 08 se înscriu datele despre conducătorul exploatației agricole cu personalitate juridică sau capul gospodăriei țărănești (de fermier) înregistrate, întreprinderii individuale și altor tipuri de gospodării (de ex. gospodărie auxiliară).

Coloanele 2 - 8 pe codurile 01 - 08 pentru exploatațiile agricole cu personalitate juridică nu se completează.

În cazul exploatației agricole fără personalitate juridică, codul 01 coloanele 1 - 8 se completează cu date privind capul exploatației agricole și se continuă completarea cu ceilalți membri ai exploatației, în ordinea gradului de rudenie față de capul exploatației. Statutul conducătorului sau membrilor exploatației se înregistrează după cum urmează:

- **Conducătorul /capul exploatației** - 1,
- **soția(-ul) conducătorului** - 2,
- **alte rude** - 3,
- **alte persoane neînrudite** – 4.

Pe codul 02 coloanele 1 - 8 se înscrie **sexul** membrilor exploatației agricole: masculin (1), feminin (2).

Pe codul 03 coloanele 1-8 se înscrie vârsta (grupa de vîrstă) a membrilor exploatației agricole în conformitate cu codificarea care este menționată în rubrica B „Persoanele care lucrează în gospodăria agricolă”, și anume: pentru persoanele de 15-24 ani se completează codul (1), pentru persoanele de 25-34 ani - codul (2) etc.

Codul 04 „Alte activități aducătoare de venituri” reprezintă alte activități (desfășurate în schimbul unui venit sub formă de salariu, plată în natură sau alte beneficii), decît cele agricole desfășurate în cadrul exploatației agricole.

Se includ de asemenea și activitățile agricole desfășurate de către membrii exploatației agricole date în beneficiul altei exploatații agricole.

Aici sunt înregistrate toate activitățile aducătoare de venituri, altele decît cele agricole, desfășurate de către capul exploatației agricole fără personalitate juridică și membrii familiei acestuia, indiferent de faptul sunt aceste activități/ocupații **principale** sau **secundare**.

Acestea se înregistrează după cum urmează:

- ***nu practică*** (se subînțelege că persoana nu desfășoară alte activități) - 1,
- ***activități neagricole care sunt legate direct de exploatația agricolă*** - 2
- ***activități care nu sunt legate direct de exploatația agricolă*** - 3

Codul 05 „Lunile lucrate în exploatație pentru activități agricole” în rubricile 1-8 se indică (prin înscrierea codurilor respective) numărul de luni lucrate de persoana corespunzătoare la efectuarea lucrărilor agricole pe parcursul perioadei de referință (1 noiembrie 2009 - 31 octombrie 2010). Așadar, dacă s-au lucrat 1-3 luni se va codifica prin cifra „1”; 4-6 luni - „2”; 7-9 luni - „3”; 10-12 luni - „4”.

Codul 06 „Timpul lucrat pe parcursul unei zile” în rubricile 1-8 se indică nivelul de ocupație a lucrătorilor pe parcursul unei zi lucrătoare (prin înscrierea codurilor respective). Pînă la 4 ore pe zi se înscrie (1), pînă la 8 ore pe zi - (2), ziua completă (8 ore pe zi) - (3).

Codul 07 „Experiența practică în domeniul agriculturii” se completează numai pentru conducătorul/capul exploatației agricole și se înscrie în conformitate cu codificarea din rubrica B și anume:

- pînă la 5 ani (1),
- 5-10 ani (2),
- 10 și mai mulți ani (3).

Codul 08 „ Ultimul nivel de educație în domeniul agriculturii” se completează numai pentru conducătorul/capul exploatației agricole și se codifică după cum urmează:

- fără studii (1),
- studii profesionale (2),
- studii medii speciale (3),
- studii superioare (4).

Fără studii – este considerată persoana, care nu dispune de studii speciale în domeniul agriculturii. Studii în domeniul agriculturii se consideră absolvirea unei școli, colegiu sau instituție de învățământ superior la o specialitate în domeniul agriculturii.

Studii profesionale – absolvirea școlii profesionale, la specialitățile din domeniul ocupațional Agricultură: ciuperkar, cultivator de legume și fructe, plante eterooleaginoase, fermier, floricultor, lăcătuș la repararea mașinilor și utilajelor agricole, tractorist-mașinist în producția agricolă, viticultor, apicultor, crescător de păsări, operator la însămânțarea artificială a animalelor și plantelor, tratarea veterinară a animalelor, preparator nutrețuri.

Studii medii speciale - absolvirea colegiilor specializate în pregătirea specialiștilor pentru domeniul Agricultură (în trecut tehnicum). Se vor considera următoarele grupe de specialități:

- agricultură: horticultură și viticultură, agronomie,
- medicina veterinară;
- mecanica, electromecanica, electrificarea în agricultură;
- alte specialități conexe: contabilitate, marketing, transport, etc.

Studii superioare – absolvirea instituțiilor de învățământ superior specializate în pregătirea specialiștilor pentru sectorul agricol. În cazul Republicii Moldova instituția specializată este Universitatea Agrară de Stat.

Codul 09 “A participat conducătorul la instruire profesională în domeniul agricol?” se marchează cu (1) sau (2) în dependență de faptul a urmat sau nu conducătorul o instruire profesională (sau recalificare, sau perfecționare) în perioada 1 noiembrie 2009 – 31 octombrie 2010.

29.2 Numărul salariaților/altor categorii de persoane ocupate și timpul efectiv lucrat în agricultură în exploatație

Punctul 29.2 este completat de persoanele juridice și fizice care utilizează forță de muncă angajată.

Unitățile cu personalitate juridică, a căror activitate principală nu este agricultura, includ numai persoanele care au desfășurat activități agricole.

Categoria de **salariați** (*codul 09*) include toate persoanele care prestează o muncă conform unei anumite specialități, calificări sau într-o anumită funcție, în schimbul unui salariu, în baza unui contract de muncă (în scris sau oral) cu exploatarea agricolă, indiferent de tipul lucrului îndeplinit, numărul de ore lucrate (timp complet sau parțial) și de durata contractului (perioada determinată sau nedeterminată).

Pe codul 10 „angajați permanent”- se înregistrează salariații cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată, indiferent de funcția lor în cadrul exploatarea agricole. Se înregistrează, de asemenea și salariații care au lucrat, în mod regulat, doar o parte din perioada 1 noiembrie 2009 – 31 octombrie 2010.

Crescătorii de oi înregistrează date și pentru ciobanii care au îngrijit oile permanent.

Pe codul 11 „temporari” - se înregistrează persoanele angajate pe o perioadă determinată, adică persoanele care nu au lucrat în fiecare săptămână în cadrul exploatarea agricole, în perioada 1 noiembrie 2009 – 31 octombrie 2010. La acest subpunct se înregistrează și persoanele care au fost angajate ca zilieri. Persoanele care au fost angajate numai pe perioada pășunatului, se consideră sezonieri și se înregistrează tot aici la codul 11.

Pe codurile 12 - 17 salariații permanenți sunt repartizați pe grupe de vârstă.

Pe codul 18 se înscriu informațiile privind „**Alte categorii de persoane ocupate**” în exploatarea agricolă . Acestea includ:

– întreprinzătorii individuali (lucrători pe cont propriu), care prestează servicii în baza unor contracte de drept civil (contracte de antrepriză, de prestări servicii, de transport etc.);

– forța de muncă furnizată de alte întreprinderi (unde aceasta este încadrată) - persoanele care efectuează lucrările de reparații și întreținere în numele altor întreprinderi.

În **coloanele 1 și 2** sunt repartizați pe sexe.

În **coloanele 3 și 4** pentru toate categoriile de persoane ocupate în agricultură în exploatarea agricolă se înscrie numărul de zile lucrate în echivalent 8 ore/zi separat pentru bărbați și femei.

CAPITOLUL VI. PRODUSE DE UZ FITOSANITAR, FERTILIZANȚI ȘI IRIGAȚII

30. PRODUSE DE UZ FITOSANITAR, FERTILIZANȚI ȘI IRIGAȚII PENTRU ROADA ANULUI AGRICOL (01 noiembrie 2009 – 31 octombrie 2010)

Suprafața protejată, fertilizată, se indică suprafețele protejate, fertilizate sub roada anului 2010 exprimată în hectare (pînă la virgulă) și ari (după virgulă). În cazul cînd aceeași suprafață a fost tratată/fertilizată cu produse de uz fitosanitar/fertilizanți, din aceeași grupă de mai multe ori, suprafața se va indica o singură dată, iar dacă aceeași suprafață a fost tratată/fertilizată cu produși de uz fitosanitar/fertilizanți din diferite grupe, această suprafață se va înscrie la fiecare grupă de produse.

Produse de uz fitosanitar (cod 01), aici se indică suprafața tratată-protejată cu produse de uz fitosanitar sub roada anului 2010, indiferent de timpul utilizării lor – pentru tratarea semănăturilor de culturi agricole, plantațiilor multianuale (livezi, arbuști fructiferi, vii, etc.), finețelor și pășunilor naturale. În agricultură se utilizează următoarele grupe de produse de uz fitosanitar:

- **Insecticide** – preparate chimice, care sunt destinate pentru distrugerea insectelor dăunătoare, viermilor, ouălor și larvelor acestora.

- **Fungicide** - preparate chimice, care distrug sau împiedică dezvoltarea sporilor sau miceliilor de funghi și bacteriilor patogene, care sunt agenții cauzatori a diferitor boli ale plantelor.

- **Erbicide** - substanțe chimice utilizate pentru distrugerea vegetației. În agricultură erbicidele sunt utilizate pentru protejarea culturilor agricole de buruieni (plivirea chimică).

- **Produse biologice de uz fitosanitar** - agenți biologici (ciuperci – entomofagi, antagoniști, preparate bacteriene, etc.), care prin interacțiunea lor creează un echilibru stabil biologic în sistemul plantă/organism dăunător la nivel economic sigur.

- **Alte produse de uz fitosanitar** – alți produși de uz fitosanitar care nu aparțin grupelor enumerate mai sus.

Fertilizanți organici (cod 02) - se includ gunoiul de grajd de la toate speciile de animale și de la păsări, în stare proaspătă sau fermentată, precum și dejectiile în stare lichidă. Se indică suprafața fertilizată (col. 1) cu fertilizanți naturali introduși sub roada anului 2010 sub semănăturile de culturi agricole, de asemenea, și sub plantațiile multianuale

(livezi, arbuști fructiferi, vii, etc.), finețe și pășuni naturale și cantitatea de fertilizanți introduși (col. 2). Cantitatea de fertilizanți organici se înscrie în tone (greutate fizică).

Fertilizanți chimici (*cod 03*) se includ îngrășămintele azotoase, fosfatice, potasice, etc., inclusiv cele în amestec, ca îngrășămintele complexe. Se indică suprafața fertilizată (col. 1) cu fertilizanți chimici introduși sub roada anului 2010 sub semănăturile de culturi agricole, de asemenea, și sub plantațiile multianuale (livezi, arbuști fructiferi, vii, etc.), finețe și pășuni naturale.

31. TERENURI IRIGATE

31.1. Dispuneți de suprafețe amenajate pentru irigat? Avem 2 variante de răspuns: „Da” – atunci se trece la completarea p. 31.2. „Suprafața terenurilor în câmp irigată (cel puțin odată pe parcursul ultimilor 12 luni)”, dacă „Nu” - se trece direct la p. 32 „Agricultura ecologică”.

31.2. Suprafața terenurilor în câmp irigată (cel puțin odată pe parcursul ultimilor 12 luni). Aici se vor înscrie suprafețele irigate numai pe terenurile în câmp.

Suprafața amenajată pentru irigație (*cod 04*) - se înregistrează **suprafața maximă care ar fi putut fi irigată în perioada de referință**, utilizând echipamentele și cantitatea de apă disponibile, în mod normal, în unitatea de observare.

Suprafața efectiv irigată poate fi diferită de suma suprafețelor amenajate cu echipamente de irigare, din moment ce acestea pot fi mobile și, deci, utilizabile pe mai multe suprafețe capacitatea de irigare poate, deasemenea să fie condiționată (redușă) de cantitatea de apă disponibilă pe perioada utilizării acestor echipamente mobile.

Suprafața efectiv irigată (*cod 05*) - se înscrie suprafața totală a principalelor culturi care au fost irigate cel puțin o dată în perioada de referință. Datele sunt colectate numai pe suprafețele terenurilor în câmp, cu excepția loturilor pe lângă casă și grădinilor. Se indică aceste suprafețe - total (*cod 05*) și pe principalele culturi agricole: cerealiere (*cod 06*), porumb (*07*), sfeclă de zahăr (*08*), floarea soarelui (*09*), soia (*10*), tutun (*11*), cartofi (*12*), legume (*13*), plante de nutreț (*14*), alte culturi (*15*), plantații pomicole (*16*), plantații viticole (*17*).

31.3. Metode de irigare se marchează cu “X” în căsuța/căsuțele corespunzătoare, după caz, acceptându-se multiple variante de răspuns.

Prin aspersiune (stropire) (cod 18) - irigarea plantelor prin pulverizarea apei cu presiune mare sub formă de ploaie, peste parcelele cu culturi;

Brazde (șanțuri de apă în cultură) (cod 19) - conducerea apei de-a lungul brazdelor mici dintre culturi;

Prin picurare (cod 20) - irigarea plantelor prin plasarea apei peste plante, picătură cu picătură, sau prin micro-stropitoare, precum și prin crearea condițiilor de ceață.

31.3. Sursa de apă pentru irigare Se marchează cu “” în căsuța/ căsuțele corespunzătoare, după caz, acceptându-se multiple variante de răspuns.

Ape subterane (cod 21) - sursă de apă, situată pe teritoriul unității de observare/ sau în apropierea acesteia, apa folosită fiind pompată din fântâni arteziene, sau din pânza freatică naturală (izvoare naturale subterane sau alte surse asemănătoare). Această sursă nu se folosește numai pentru irigații, ci și pentru alte scopuri.

Ape de suprafață (cod 22) - heleștee mici, canale sau râuri naturale, sau diguri artificiale ape proaspete de suprafață (lacuri, râuri, pârâuri), necreate artificial pentru irigații. Sursa inițială de apă poate fi apa de ploaie sau apa subterană colectată în rezervoare.

Din rețeaua de aprovizionare cu apă (cod 23) - surse de apă care provin din afara unității de observare, altele decât cele menționate mai sus, accesibile pentru cel puțin două unități de observare. De obicei se percepe o taxă pentru accesul la aceste surse. Sursa de apă poate fi publică sau privată.

Alte surse (cod 24) – alte surse de apă înafara celor nominalizate mai sus.

CAPITOLUL VII. AGRICULTURĂ ECOLOGICĂ , DEGRADAREA SOLULUI ȘI DEZVOLTARE RURALĂ

32. SE PRACTICĂ AGRICULTURA ECOLOGICĂ?

În cazul în care s-a practicat agricultura ecologică se va marca cu “X” în căsuța corespunzătoare (Da sau Nu).

33. METODE DE PRODUCȚIE ECOLOGIC CULTIVATĂ PE SECTOARE AGRICOLE

Metode de producție ecologică certificată (cod 01)

Metode de producție ecologică în stare de conversie (cod 02)

Completează exploatarea agricolă care practică producerea producției agroalimentare ecologice și este acreditată de către Ministerul Agriculturii și Industriei

Alimentare conform Legii Republicii Moldova Nr. 115 din 09.06.2005 „Cu privire la producția agroalimentară ecologică”

Dacă s-a practicat agricultura ecologică, indicați sectorul de producție.

În cazul în care s-a practicat agricultura ecologică se va marca cu “X” în căsuța care corespunde sectorului de producție respectiv (vegetal sau animal). Se acceptă două variante de răspuns.

34. SUPRAFAȚA CULTIVATĂ ECOLOGIC

Metode de producție ecologică certificată (cod 03)

Suprafața agricolă utilizată *certificată* ecologic (cod 03) – partea din suprafața agricolă utilizată de către exploatarea agricolă care este deplin convertită, certificată de către un organism de certificare, pe baza contractului semnat anual și care a epuizat perioada de conversie (perioadă de 2 – 3 ani, în funcție de destinație care i se va aloca pe parcursul exploatării pentru producția ecologică) spre agricultura ecologică, a cărei producție este *certificată*, fiind în concordanță cu principiile agriculturii ecologice.

Producția obținută de pe această suprafață poate fi vândută cu eticheta “produs obținut din agricultura ecologică”, care atestă faptul că această producție a fost realizată prin metode de agricultură ecologică.

Metode de producție ecologică în stare de conversie (cod 04)

Suprafața agricolă utilizată aflată în *conversie* (cod 04) – partea din suprafața agricolă utilizată de către exploatarea agricolă pe care se practică metode de producție agricolă ecologice, dar, pentru care, este necesară o perioadă de tranziție. Se înregistrează numai acea suprafață agricolă utilizată care nu a trecut prin toată perioada de conversie.

35. EFECTIVE DE ANIMALE CRESCUTE ECOLOGIC, la 1 martie 2011

Numărul de animale care sunt crescute în cadrul unei exploatarei agricole, în care toate metodele de producție agricolă sau cea mai mare parte a acestora se desfășoară conform principiilor agriculturii ecologice.

Pentru a fi în acord cu anumite reguli specifice, o exploatare agricolă trebuie împărțită în unități separate, care nu sunt toate conduse după principiul metodelor de producție agricolă ecologice.

Se înregistrează următoarele specii de animale crescute ecologic:

Bovine (cod 05)

Porcine (cod 06)

Ovine și caprine (*cod 07*)

Păsări (*cod 08*)

Pentru speciile de animale enumerate mai sus se înregistrează numărul de capete.

Alte specii de animale (*cod 09*) – se marchează cu “X” în căsuța corespunzătoare răspunsului corect.

Aceste specii de animale se regăsesc înregistrate și la speciile respective din Capitolul III “Efective de animale”.

36. TERENURI DEGRADATE

Degradarea solului. Deteriorarea calității solului se datorează unor procese naturale sau, mai frecvent, unei utilizări inadecvate de către om. Această degradare are mai multe consecințe: pierderea materiei organice; scăderea fertilității; alterarea structurii; eroziunea; efectele negative asupra salinității, acidității sau alcalinității; și efectele produselor chimice toxice, ale poluanților sau ale inundațiilor.

Se reflectă următoarele **tipuri** de degradare a solului:

- **Eroziunea** (*col 1*) este procesul degradării solurilor, care duce la deplasarea rocii-mamă a solului (eroziune cauzată de apă și vânt);
- **Degradarea chimică** (*col 2*) este procesul degradării solurilor, care la pierderea elementelor nutritive și/sau materiei organice;
- **Salinizarea și acidifierea** (*col 3*) sau poluarea indică deteriorarea compoziției chimice a solurilor prin acumularea sărurilor și acizilor sau alcalinilor în urma nerespectării normelor de irigație și de introducere a fertilizanților în soluri;
- **Degradarea fizică** (*col 4*) – deteriorare solurilor prin compactarea, încrustarea și impermeabilizarea, înfundare cu apă și surparea solurilor organogenice.

Gradul de degradare se determină pe următoarele patru clase:

- **Ușoară** (*1*) - fertilitatea solului se reduce ușor și poate fi restabilită fără modificarea sistemului de exploatare agricolă;
- **Moderată** (*2*) - fertilitatea solului se reduce considerabil, care necesită îmbunătățiri substanțiale pentru refacerea completă a potențialului agricol;
- **Semnificativă** (*3*) - restabilirea fertilității solurilor nu este posibilă la nivelul gospodăriei, deoarece funcțiile biotice de bază a solurilor au fost complet derulate.

– **Severă (4)** - solul nu mai poate fi supus restabilirii fertilității și nu mai dispune de capacități regenerabile.

37. MĂSURILE DE DEZVOLTARE RURALĂ DE CARE A BENEFICIAT UNITATEA AGRICOLĂ ÎN ULTIMII 3 ANI

Servicii de consultanță (cod 01)

Această măsură include servicii de consultanță în activitatea juridică, de contabilitate și revizie, consultații pentru management, în domeniul sistemelor de calcul, studierea pieței ș.a.

Modernizarea exploatației agricole (cod 02)

În cadrul acestei măsuri au fost sprijinite investițiile orientate spre dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum și investițiile privind adaptarea construcțiilor agricole pentru respectarea standardelor comunitare și creșterea competitivității exploatațiilor agricole.

Obiectivele specifice ale măsurii au fost:

- Introducerea și dezvoltarea de tehnologii și procedee noi, diversificarea producției, ajustarea profilului, nivelului și calității producției la cerințele pieței, inclusiv a celei ecologice, precum și producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile;
- Adaptarea exploatațiilor la standardele comunitare;
- Creșterea veniturilor exploatațiilor agricole sprijinite;
- Sprijinirea membrilor grupurilor de producători sau ai altor forme asociative în vederea încurajării fenomenului de asociere.

Diversificarea activităților exploatației agricole (cod 03)

Măsura vizează dezvoltarea durabilă a economiei rurale prin încurajarea activităților non-agricole, în scopul creșterii numărului de locuri de muncă și a veniturilor adiționale.

Obiective specifice ale măsurii au fost:

- Crearea și menținerea locurilor de muncă în spațiul rural;
- Creșterea valorii adăugate în activități non-agricole;
- Crearea și diversificarea serviciilor pentru populația rurală prestate de către micro-întreprinderi.

Se va marca cu "X" în căsuța corespunzătoare răspunsului corect. Se acceptă multiple variante de răspuns.

CAPITOLUL VIII. ACTIVITĂȚI NEAGRICOLE

38. DESFĂȘURAȚI ACTIVITĂȚI CONEXE, CU CARACTER NEAGRICOL, ÎN CADRUL EXPLOATAȚIEI AGRICOLE?

Se va marca cu “X” în căsuța corespunzătoare răspunsului primit.

În cazul în care răspunsul este negativ, se va trece la completarea următorului Capitol

Dacă “Da”, specificați activitatea/ activitățile desfășurate

Se înregistrează toate activitățile, în afară de activitatea agricolă, direct legate de exploatarea agricolă și care au avut un impact economic asupra acesteia.

Activitățile direct legate de exploatarea agricolă sunt acelea în care se utilizează atât resursele exploatarei agricole (suprafață, clădiri, mașini și echipamente, produse agricole etc.), cât și produsele acesteia.

În cazul în care a fost utilizată numai forța de muncă a exploatarei agricole (familială sau din afara acesteia) nu se consideră ca activitate direct legată de exploatarea agricolă.

Se exclude activitatea de închiriere a terenului pentru diverse scopuri, dacă exploatarea agricolă nu este implicată în activitățile desfășurate pe acest teren.

O activitate comercială fără nici o legătură cu o activitate agricolă, dar desfășurată în cadrul exploatarei agricole, nu reprezintă altă activitate aducătoare de venituri. (de exemplu : coafor, companie de asigurări, închirierea mașinilor și echipamentelor agricole neutilizate în cadrul exploatarei agricole proprii, magazin în care nu se vînd produse proprii etc.)

Informațiile înregistrate trebuie să reflecte activitatea desfășurată în mod constant în cadrul exploatarei agricole, iar orice altă activitate aducătoare de venituri, desfășurată în mod ocazional, este exclusă.

În aceeași unitate de observare se pot desfășura mai multe activități și, ca atare, se acceptă *variante multiple de răspuns*.

Se va marca cu “X” în căsuța corespunzătoare codului de activitate.

Prelucrarea cărnii (cod 01), Prelucrarea laptelui (cod 02), Prelucrarea fructelor și legumelor (cod 03), Prelucrarea strugurilor (cod 04) - se înregistrează toate prelucrările materiei prime, fără a ține cont dacă materia primă provine din exploatarea agricolă sau este adusă din afara acesteia. Se înregistrează toate prelucrările de materii prime (carne, lapte,

fructe, legume, struguri) care conduc la transformarea acestora în produse finite sau semifinite, precum și alte activități conexe, în strânsă legătură cu unitatea de observare.

Amestecarea și tocarea furajelor (*cod 05*)

Morărit (*pentru făină și mălai*) (*cod 06*)

Prelucrarea lemnului (*cod 07*) - prelucrarea materiei prime brute pentru piață (tăierea cu fierăstrăul, gatere, geluire, etc.) precum și alte prelucrări cum ar fi: fabricarea mobilei, mic mobilier, etc.

Alte prelucrări (*cod 08*)

Agro-turism (*cod 09*) - se înregistrează activitățile din turism, servicii hoteliere (cazare și/ sau pensiune), desfășurate pe teritoriul unității de observare.

Comerț (*cod 10*) - activitate de cumpărare - vânzare a produselor agricole și neagricole.

Transport (*cod 11*) - transport și livrări de produse agricole și neagricole, animale, cherestea, bușteni, balast, piatră, nisip, îngrășăminte, etc.

Meșteșugărie (împletituri, artizanat etc.) (*cod 12*) - activitățile meșteșugărești reprezintă o activitate fie realizată în exploatarea agricolă, prin aportul forței de muncă proprii, fie realizată cu ajutorul forței de muncă angajate.

De exemplu: croitorie, cizmărie, tâmplărie, cojocărit, olărit, fierărie, brutărie, cazane de țuică și rachiu, împletituri și artizanat, etc.

Piscicultură (în bazine naturale sau special amenajate) (*cod 13*) - se referă la activitatea privind creșterea peștilor în bazine naturale sau special amenajate aflate pe teritoriul unității de observare.

Alte activități (*cod 14*) - munca sub un anumit contract, folosind echipamentele unității de observare, în cadrul sau în afara sectorului agricol, de exemplu curățirea zăpezii, cărăușia, întreținerea terenului, servicii agricole și de mediu, etc.

CAPITOLUL IX. LOCALIZAREA SUPRAFETELOR AGRICOLE ȘI A EFECTIVELOR DE ANIMALE

Capitolul IX are menirea de a realiza distribuirea pe localități a suprafețelor agricole utilizate, precum și a efectivelor de animale deținute de unitatea de observare. El se

completează numai în cazul în care unitatea de observare are suprafețe și/ sau efective de animale și în alte localități (sat (comună), oraș) decât cea de reședință în cadrul raionului, municipiului, UTA Găgăuzia.

Acest capitol conține 4 casete, în fiecare urmînd a se înscrie:

Denumirea localității (sat (comună), oraș) în care se află suprafețele utilizate și/ sau efective de animale, împreună cu **Codul CUATM** corespunzător.

La „**SUPRAFETE**” se specifică:

- **Teren arabil** (cod 01);
- **Pășuni și fînețe naturale** (cod 02);
- **Culturi permanente** (cod 03);
- **SUPRAFAȚA AGRICOLĂ UTILIZATĂ** (cod 04); **(01+02+03)**;
- **Alte terenuri** (cod 05);
- **din care: suprafața neutilizată** (cod 06);
- **TOTAL TERENURI** (cod 07);
- **Suprafața efectiv irigată** (cod 08);

La „EFECTIVE DE ANIMALE” se specifică:

- Bovine (cod 09);
- Porcine (cod 10);
- Ovine și caprine (cod 11);
- Păsări (cod 12);

NUMELE ȘI PRENUMELE PERSOANEI INTERVIEWATE

Se completează în clar, fără prescurtări și cu majuscule. Se solicită și semnătura persoanei interviewate și se completează data la care informațiile au fost înregistrate în formularul recensămîntului.

De asemenea, recenzorul își va înscrie numele și prenumele în clar, cu majuscule, după care va semna formularul.

Afît recenzorul, cît și persoana interviewată sunt răspunzători pentru corectitudinea datelor înscrise în formular.

2. COMPLETAREA FORMULARULUI 2 - RGA 2010

Chestionarul (formularul) **2-RGA** – este destinat unităților agricole de dimensiuni mici și anume:

- membrii întovărășirilor pomicole deținători de loturi pomicole și viticole;
- gospodăriile populației din mediul urban, care întrunesc simultan următoarele condiții:
 - suprafața terenului agricol sub 10 ari;
 - suprafața serelor pînă la 1 ar;
 - nu dispun de animale de specie: bovină, ovină, caprină, cabalină;
 - au pînă la 20 păsări agricole.

CAPITOLUL I. INFORMAȚII GENERALE PRIVIND UNITATEA DE OBSERVARE

În cadrul acestui capitol sunt indicate informații generale referitoare la unitatea de observare.

1. LOCALIZAREA UNITĂȚII DE OBSERVARE

Raionul/ Municipiul/ UTA Găgăuzia/ Satul (comuna)/ orașul/ Localitatea componentă (satul) – se înscrie cu majuscule numele complet, în clar și fără prescurtări;

Denumirea întovărășirii (asociației) pomicole (legumicole) - se înscrie denumirea întovărășirii sau asociației pomicole/legumicole, membri ai căror sunt.

Numele și prenumele capului gospodăriei – se înscrie numele și prenumele capului gospodăriei auxiliare din localitățile urbane sau a gospodăriei-membru a întovărășirii (asociației) pomicole (legumicole).

Adresa unității de observare – se înscrie adresa numai a gospodăriei auxiliare din localitățile urbane.

2. TIPUL UNITĂȚII AGRICOLE – dacă unitatea de observare este gospodărie auxiliară din localitățile urbane, atunci se va insera **X** în căsuța 01, iar în cazul cînd unitatea de observare este gospodărie-membru a întovărășirii (asociației) pomicole (legumicole) se va insera **X** în căsuța 02.

3. CAPUL GOSPODĂRIEI DUPĂ SEX: se bifează cu **X** în căsuța respectivă sexul capului gospodăriei.

4. DESTINAȚIA PRODUCȚIEI AGRICOLE ÎN 2010

Dacă produsele agricole obținute sunt consumate integral de membrii unității de observare, atunci se va marca cu “X” în căsuța 01. În cazul când produsele agricole sunt destinate nu numai pentru consum propriu, dar și pentru vânzare, atunci se va marca cu “X” în căsuța 02.

Dacă majoritatea producției agricole, obținute de unitatea de observare, este destinată vânzării (peste 50%), atunci se va marca cu “X” în căsuța 03 și, invers, dacă peste 50% a fost destinată pentru consum propriu, atunci se va marca cu “X” în căsuța 04.

5. SUPRAFAȚA UNITĂȚII AGRICOLE

Informațiile despre **suprafața terenurilor** se referă la **anul agricol 2010 (perioada de la 01 noiembrie 2009 pînă la 31 octombrie 2010)** și reflectă situația privind existența și utilizarea terenurilor sub roada anului 2010 (conform stării la 1 iulie a. 2010).

În coloana 1, se înregistrează **suprafața totală a terenului** (inclusiv ocupate de construcții, anexe gospodărești, neutilizate):

În coloana 2, se înregistrează din col.1 **suprafața agricolă utilizată**.

Unitatea de măsură: în ari (pînă la virgulă), **în m²** (după virgulă).

În situația în care, la furnizarea datelor, persoana interviuată va exprima suprafețele utilizînd alte unități de măsură neconvenționale, recenzorul este obligat să facă transformarea în unitățile de măsură adoptate oficial în formular (ar, m²). Ca exemplu:

- **1 ar este egal cu 100 m²**
- **1 m² este egal cu 1m x 1 m**

Mod de deținere. Se evidențiază următoarele moduri de deținere a terenului:

- **în proprietate (cod 01)** este suprafața care se află în proprietatea unității de observare și care a fost utilizată în cadrul acesteia; **nu cuprinde și suprafața dată, sub orice formă** (cu titlu gratuit, în arendă etc.)

- **luat în arendă (cod 02)** este suprafața luată de către unitatea agricolă, în schimbul unei rente prestabilite (în bani, natură sau altă formă) și pentru care a fost încheiat un contract scris sau o înțelegere verbală, pentru o perioadă de timp determinată.

- **în folosință și alte moduri de deținere (cod 03)** este suprafața primită pentru utilizare cu titlu gratuit, în parte, schimb temporar, etc.

- **TOTAL** (*cod 04*), este suprafața unității agricole deținută sub toate formele și se calculează prin însumarea codurilor 01, 02, 03. Datele codului 04 col. 1 **trebuie să fie egale** cu datele *codului 52*, iar datele codului 04 col. 2 **trebuie să fie egale** cu *codul 49*.

CAPITOLUL II. MODUL DE UTILIZARE A TERENULUI ÎN ANUL AGRICOL (01 noiembrie 2009 - 31 octombrie 2010)

6. CULTURI SEMĂNATE

Informațiile despre suprafața însămînțată cu culturi agricole se referă la **anul agricol 2010 (01 noiembrie 2009 - 31 octombrie 2010)** și reflectă suprafețele însămînțate sub roada anului 2010.

În compartimentul „**Culturi semănate**” se înregistrează următoarele grupe de culturi agricole:

6.1. Cereale pentru boabe: în această grupă sunt evidențiate următoarele culturi:

- Porumb boabe (*cod 01*) este suprafața cultivată cu porumb pentru boabe.
- Alte cerealiere (*cod 02*) este suprafața cultivată cu cereale, semănate în culturi pure, recoltate la maturitate pentru boabe și anume următoarele culturi: grâu, orz, secară, ovăz, triticales, mei, hrișcă, sorg pentru boabe, etc.

6.2. Plante leguminoase pentru boabe sunt suprafețele cultivate cu leguminoase uscate recoltate la maturitate pentru boabe:

- mazăre boabe (*cod 03*),
- fasole boabe (*cod 04*),
- alte leguminoase pentru boabe (*cod 05*) sunt suprafețele cultivate cu linte, bob, năut boabe, mazărice etc.

6.3. Plante industriale sunt suprafețele cultivate cu plante care necesită prelucrare industrială, înainte de utilizarea finală și anume: tutun; plante oleaginoase (floarea soarelui, rapița de toamnă și primăvară, soia boabe, alte plante oleaginoase), plante medicinale, aromatice și condimente.

6.4. Sfecla de zahăr (*cod 07*) este suprafața cultivată cu sfeclă de zahăr.

6.5. Cartofi - total (*cod 08*) este suprafața cultivată cu cartofi timpurii, semitimpurii și de toamnă.

6.6. Legume

- varză (*cod 09*),
- tomate (*cod 10*),
- ceapă (*cod 11*),
- alte legume (*cod 12*) este suprafața cultivată cu castraveți, morcov, sfeclă de

masă, usturoi, mazăre verde, bostani, dovlecei, ardei grași și iuți, vinete, gogoșari, culturi verzi și alte legume.

6.7. Pepeni verzi și galbeni (*cod 13*) este suprafața cultivată cu pepeni verzi și pepeni galbeni (harbuji și zămoși).

6.8. Rădăcinoase pentru nutreț (*cod 14*) este suprafața cultivată cu plante rădăcinoase pentru nutreț (sfecla furajeră, ș.a.).

6.9. Plante de nutreț recoltate verzi (*cod 15*) sunt suprafețele cultivate cu: porumb pentru siloz, masă verde și fînaj, ierburi anuale pentru fîn și masă verde; ierburi perene pentru fîn și masă verde; alte plante pentru nutreț.

6.10. Plante pentru producerea de semințe și seminceri (*cod 16*) este suprafața cultivată cu ceapă – arpagic și etc.

6.11. Alte culturi în teren arabil (*cod 17*) este suprafața culturilor, care nu se încadrează în nici o grupă anterioară.

6.12. Suprafața însămînțată totală (*cod 18*) este egală cu suma codurilor 01+...+17.

6.12.1. din care: Semănăturile între rîndurile de livezi și vii (*cod 19*), se indică suprafețele semănăturilor de culturi agricole și grupe de culturi agricole semănate între rîndurile de livezi și vii.

6.13. Flori și plante ornamentale (*cod 20*) cuprind suprafețele cultivate cu flori și plante ornamentale.

6.14. Culturi în sere și solarii – total (*cod 21=cod. 22+23+24+25*) este suprafața serelor și solariilor pentru cultivarea legumelor, florilor, răsadului de flori, legume și tutun, precum și alte culturi agricole și ornamentale cultivate în teren protejat – ***total și specificat pe legume, flori, răsad și alte culturi.***

Legume (*cod 22*),

Flori (*cod 23*),

Răsad (*cod 24*),

Alte (cod 25).

6.15. Teren arabil în repaus (neînsămînțat, etc.) (cod 26), aici se includ terenurile arabile care au fost numai arate, pregătite pentru însămînțare.

6.16. TOTAL TEREN ARABIL (cod 27) – reprezintă totalul prin însumarea datelor pe codurile 18+20+21+26–19.

Terenul arabil reprezintă suprafețele, care se ară în fiecare an sau la intervale mai mari de timp, în scopul cultivării plantelor anuale inclusiv a ierburilor perene. **Terenul arabil mai include:** terenul ocupat de sere și solarii, terenul rămas necultivat din cauza inundațiilor și a altor calamități cu caracter temporar sau alte cauze. **Nu se includ în terenul arabil** suprafețele semănăturilor între rândurile de livezi și vii (aceste suprafețe se includ numai în suprafețele însămînțate cu culturi agricole).

7. CULTURI PERMANENTE

Suprafața și numărul pomilor și butucilor se indică conform stării la 1 iulie 2010.

7.1. Plantații pomicole (cod 28) - reprezintă totalul prin însumarea datelor de la codul 29 până la codul 35 în rubrica respectivă:

Meri (cod 29)

Peri (cod 30)

Cireși și vișini (cod 31)

Piersici și nectarini (cod 32)

Pruni (cod 33)

Caiși și zarzări (cod 34)

Alți pomi fructiferi (cod 35) - care nu au fost menționați mai sus

În rub.1 e necesar de indicat numărul pomilor și butucilor total și în rub.2- numărul pomilor și butucilor pe rod. În rub.3 pe codul 28 se indică suma suprafețelor productive în total pe plantațiile pomicole (pe rod și tineri).

Desișurile (lăstărișurile) speciilor sîmburoase, etc. nu se iau în considerație.

Dacă la anchetare apar greutăți la determinarea suprafeței pomilor fructiferi, nucilor sau arbuștilor fructiferi, trebuie aproximativ de calculat acest indicator, reieșind din numărul pomilor și butucilor și suprafața efectiv ocupată de ei (prin măsurare).

În caz, când pe unu și același lot s-a plantat două sau mai multe tipuri de pomi fructiferi, e necesar de calculat suprafața, care revine la fiecare cultură în parte. Suprafața totală se împartește în conformitate cu numărul pomilor pe fiecare tip și densitatea pomilor la 1 ha.

Dacă butucii arbuștilor fructiferi au fost plantați între rândurile pomilor în livezi sau pe perimetrul loturilor, mărimea suprafeței sub căpșună, coacăză sau zmeură se stabilește prin măsurarea pe tipuri aparte.

7.2. Plantații nucifere (cod 36)

7.3. Plantații de arbuști fructiferi (cod 37)

7.4 Căpșuni (cod 38)

7.5. Plantații viticole (cod 39) - reprezintă totalul prin însumarea datelor 40+41+44+45+46 în rubricile 1 și 2, în rub.3 – suprafața totală a plantațiilor viticole.

- *Soiuri europene de masă (cod 40) – destinația cărora este producerea strugurilor de masă;*

- *Soiuri europene pentru vin (cod 41): roșii (cod 42), albe (cod 43) - destinația cărora este producerea strugurilor din care se obțin vinuri de calitate;*

- *Amestec de soiuri europene (cod 44);*

- *Soiuri de hibridi (cod 45);*

- *Alte soiuri (cod 46) – destinația cărora este producerea strugurilor din care se produc alte vinuri decât cele de calitate;*

La completarea datelor privind numărul pomilor și butucilor pe rod e necesar de avut în vedere prevederile Regulamentului cu privire la modul de evidență a grupurilor de vîrstă și a intrării pe rod a plantațiilor perene, aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.705 din 20.10.1995:

**Termenele intrării depline pe rod a plantațiilor perene
(anul de vegetație)**

Specia	Portaltoiul cu gradul de creștere	Forma coroanei	Anul intrării depline pe rod		
			cu grad de creștere viguroasă	cu grad de creștere mijlocie	cu grad de creștere slabă
1	2	3	4	5	6
Mărul	viguroasă	plată	8	7	6
		volumetrică	9	8	7
		tip "Spur"	-	-	4
	mijlocie	plată	6	6	6
		volumetrică	7	6	6
		tip "Spur"	-	-	4
slabă	plată	5	5	5	
	volumetrică	6	6	5	
Părul	viguroasă	plată	8	7	7
		volumetrică	9	8	8
	slabă	plată	7	6	5
		volumetrică	7	6	6
Gutuiul	slabă	volumetrică	5	5	5
Piersicul	piersic	volumetrică	5	5	5
Caisul	cais	volumetrică	6	6	6
Prunul corcoduș	corcoduș	semiplată	5	5	5
		volumetrică	7	6	6
Vișinul	vișinul turcesc, cireșul	volumetrică	5	5	4
Cireșul	vișinul turcesc, cireșul	volumetrică	7	6	6
Nucul	nucul	volumetrică	9	9	9
Migdalul	migdalul	volumetrică	6	6	6
Coacăzul			3	3	3
Zmeurul			2	2	2
Fragul			2	2	2
Via		de plantă cu tulpină obișnuită	5	5	5
Plantațiile de portaltoi		de plantă cu tulpină obișnuită	5	5	5
		în formă de brațe scurte	4	4	4
Plantațiile de altoi		de plantă cu tulpină obișnuită	5	5	5
		în formă de brațe scurte	4	4	4
Plantațiile de portaltoi pomicol		cu grad de creștere mijlocie	4	4	4
		cu grad de creștere slabă	4	4	4
Plantațiile de dud		în formă de arbuști	4	4	4
		cu tulpină obișnuită	7	7	7

Plantațiile multianuale care au intrat pe rod se includ în numărul pomilor și butucilor și suprafața indiferent de aceea a fost obținută sau nu roadă în anul de referință.

7.6 Alte culturi permanente (cod 47)- se includ suprafețele de teren în pregătire pentru livezi, plantații viticole și alte culturi permanente (de exemplu: plantații de dud, pomi de Crăciun).

7.7 CULTURI PERMANENTE TOTAL - reprezintă totalul suprafețelor menționate în rub. 3 în toate subcapitole : **codul 48 este egal cu suma codurilor 28+ 36 + 37+ 38+ 39+ 47.**

8. SUPRAFAȚA AGRICOLĂ UTILIZATĂ (cod 49).

Suprafața agricolă utilizată este formată din: teren arabil și culturi permanente, utilizate în cadrul unității de observare, indiferent de modul lor de deținere. **Suprafața agricolă utilizată** este egală cu suma suprafețelor terenului arabil (*cod. 27*) și culturilor permanente (*cod. 48*):

codul 49= codul 27 + codul 48

Suprafața agricolă utilizată cuprinde atât suprafețele care au produs o recoltă în anul agricol mai sus menționat, cât și suprafețele care nu sunt încă în producție (de exemplu: plantații viticole și livezi tinere). Se includ și suprafețele, care nu au putut fi recoltate datorită calamităților naturale și/ sau altor cauze.

9. TEREN AGRICOL NEUTILIZAT (cod 50) este suprafața agricolă care nu a mai fost lucrată în anul agricol 2010 și nu este menținută în bune condiții agricole și de mediu. Acest teren poate fi din nou cultivat, utilizând resursele disponibile ale unității date.

10. ALTE TERENURI - TOTAL (cod 51)

Acest teren cuprinde:

- **Teren sub construcții, curți, etc.;**

Teren sub construcții, curți, etc. - suprafețele ocupate cu clădiri, case, curți, anexe gospodărești (beciuri, grajduri, hambare, încăperi pentru păsări ș.a.).

11. SUPRAFAȚA TOTALĂ A EXPLOATAȚIEI AGRICOLE este egală cu suma codurilor: *codul 52 = codul 49 + codul 50 + codul 51.*

12. CIUPERCĂRII (cod 53). La acest punct se înscriu suprafețele cultivate cu ciuperci, în spații special amenajate, în subsoluri sau beciuri. Pentru acest indicator, suprafața este exprimată în metri pătrați și reprezintă suma suprafețelor special amenajate (lăzi, saci sau suprafețe similare), care au fost folosite cel puțin o dată în cele 12 luni ale perioadei de referință. Această suprafață, chiar dacă a fost folosită de mai multe ori, în cursul celor 12 luni ale perioadei de referință, se va înregistra o singură dată.

13. UTILIZAȚII PRODUSE DE UZ FITOSANITAR ȘI FERTILIZANȚI ?

Produse de uz fitosanitar. Aici se bifează, dacă suprafața a fost tratată/protejată cu produse de uz fitosanitar utilizate sub roada anului 2010, indiferent de felul utilizării lor: pentru tratarea semințelor, semănăturilor de culturi agricole, plantațiilor multianuale (livezi, arbuști fructiferi, vii, etc). În agricultură se utilizează următoarele grupe de produse de uz fitosanitar:

- ***Insecticide*** – preparate chimice, care sunt destinate pentru distrugerea insectelor dăunătoare, viermilor, ouălor și larvelor acestora.

- ***Fungicide*** - preparate chimice, care distrug sau împiedică dezvoltarea sporilor sau miceliilor de fungi și bacteriilor patogene, care sunt agenții cauzatori ai diferitelor boli ale plantelor.

- ***Erbicide*** - substanțe chimice utilizate pentru distrugerea vegetației. În agricultură erbicidele sunt utilizate pentru protejarea culturilor agricole de buruieni (plivirea chimică).

- ***Produse biologice de uz fitosanitar*** - agenți biologici (ciuperci – entomofagi, antagoniști, preparate bacteriene, etc.), care prin interacțiunea lor creează un echilibru stabil biologic în sistemul plantă/organism dăunător la nivel economic sigur.

- ***Alte produse de uz fitosanitar*** – alți produși de uz fitosanitar care nu aparțin grupelor enumerate mai sus.

Fertilizanți organici - este gunoiul de grajd de la toate speciile de animale și de la păsări, în stare proaspătă sau fermentată, precum și dejecțiile în stare lichidă. Se bifează dacă pe suprafața dată au fost introduși fertilizanți naturali în anul agricol 2010, sub semănăturile de culturi agricole și sub plantațiile multianuale (livezi, arbuști fructiferi, vii, etc.).

Fertilizanți chimici - sunt îngrășămintele azotoase, fosfatice, potasice, etc., inclusiv cele în amestec, ca îngrășămintele complexe. Se bifează dacă pe suprafața dată au fost introduși fertilizanți chimici în anul agricol 2010 sub semănăturile de culturi agricole și sub plantațiile multianuale (livezi, arbuști fructiferi, vii, etc.).

Se acceptă multiple variante de răspuns.

CAPITOLUL III. EFECTIVE DE ANIMALE (la 1 martie 2011)

Se înregistrează efectivele de animale domestice pentru producție, vânzare, existente conform stării la 1 martie 2011.

Animalele vândute la piață, sacrificate sau pierite după data de 1 martie anul 2011 trebuie să fie înscrise în efectivul de animale existent. Animalele născute după data de 1 martie anul 2011 și alte intrări de animale nu se înregistrează.

9. PĂSĂRI - total(cod 01) este egal cu suma codurilor (02+...+07)

Pui, găini și cocoși pentru carne(cod 02) – puii de găină, puicuțele de peste 24 de săptămâni și cocoșii, indiferent de rasă, destinați producției de carne.

Găini pentru ouă (cod 03) – puicuțele de peste 24 de săptămâni, care au început ouatul și găinile ouătoare, indiferent de rasă.

Gâște (cod 04) - totalul efectivului acestei specii.

Rațe (cod 05) - totalul efectivului acestei specii.

Curci (cod 06) – totalul efectivului acestei specii.

Alte păsări (cod 07) – se înregistrează păsările care nu au fost menționate în altă parte (prepele, struți, fazani etc.).

10. IEPURI DE CASĂ - total(cod 08) este egal cu suma codurilor(09+10).

Toți iepurii, indiferent de vârstă și sex, din rasele pentru carne și blană, crescuți în exploatarea agricolă.

Femele pentru reproducere (cod 09)- numai femelele care au avut minim o fătare

Alți iepuri(cod 10)

11. FAMILII DE ALBINE, NUMĂR (cod 11)

Numărul de familii de albine, destinate producției de miere.

12. ANIMALE DE BLANĂ - total(cod 12) este egal cu suma codurilor(13+14)

Nutrii, nurci, vulpi, etc., crescute pentru reproducere și comercializare.

Nutrii (cod 13)

Alte animale de blană (cod 14)

13. ALTE SPECII DE ANIMALE (cod 15) - animale care n-au fost indicate în capitolul dat (măgari și catari, indiferent de vîrstă și sex, și etc.).